

Nr 562

Av herr **Alexanderson** och herr **Hanson, Per-Olof**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 63, med förslag till lag om ändrad lydelse av 72 § växellagen m. m.*

(Lika lydande med motion nr 676 i Andra kammaren)

I propositionen nr 63 med förslag till lag om ändrad lydelse av 72 § växellagen m. m. föreslås lagändringar i syfte att möjliggöra införande av fria lördagar under sommarhalvåret. Bl. a. föreslås sådan ändring i lagen om beräkning av lagstadgad tid, att fatalietiden för ingivande av vissa rättegångsinlagor icke skall utlöpa på sådan lördag. Enligt bestämmelsen i 1 kap. 15 § rättegångsbalken, i vilken icke föreslås någon ändring, gäller emellertid att huvudförhandling vid allmän underrätt under vissa förhållanden måste hållas på en lördag, nämligen om förhandlingen börjat på en fredag och icke hinner fullföljas på en dag. I sådant fall skall nämligen sammanträdet pågå under erforderligt antal helgfria dagar i följd, och endast för det fall att förhandlingen beräknas ta i anspråk *mer* än två dagar kan visst avbrott äga rum.

Föredragande departementschefen har i propositionen tagit upp även detta problem till prövning och uttalat, att ett under remissbehandlingen framfört önskemål, att uppehåll även i mindre vidlyftiga rättegångar skulle få göras under lördagar, förtjänar beaktande. Han har emellertid ansett, att några större praktiska olägenheter icke följa av att den föreslagna lagstiftningen genomföres utan ändring av det nämnda stadgandet i rättegångsbalken, och menat att frågan, som icke berörde enbart sommarlördagarna, finge prövas i annat sammanhang och ur ett vidare perspektiv.

Det är riktigt, att det icke torde bliva i något större antal fall, då den ifrågavarande bestämmelsen kommer att nödvändiggöra rättegångsförhandlingar på sommarlördagar. Det finnes naturligtvis möjlighet att förlägga huvudförhandlingar, som beräknas taga två dagar i anspråk, så att de icke börja på en fredag, men härigenom inskränkes domstolarnas möjlighet till praktisk planläggning, och där förhandlingslokalerna äro hårt ansträngda kunna stora svårigheter uppstå. Vidare kan det aldrig med bestämdhet förutses, huruvida ett visst mål kan bli färdigt på utsatt dag. Oförutsedda omständigheter kunna föranleda, att handläggningstiden blir avsevärt längre än väntat, och det är angeläget att domstolarna icke frestas att förlänga sessionerna alltför långt på kvällarna. I sådana fall måste det anses olämpligt, att den nämnda bestämmelsen skall omöjliggöra, att förhandlingen

avbrytes på fredagen och fortsättes på måndagen. Icke blott för domstolens personal utan framför allt för nämndemän, parter och vittnen kommer det — sedan principen om fria sommarlördagar slagit igenom — att te sig svår-förståeligt att förhandlingen måste fortsättas på lördagen, som många kanske sedan lång tid tillbaka disponerat för annat ändamål.

Det måste därför anses angeläget, att denna bristande anpassning av bestämmelserna i rättegångsbalken snarast möjligt bringas ur världen. Om det icke anses lämpligt, att ordet "helgfria" gives sådan innebörd, att de s. k. bankfridagarna undantagas, kan frågan såsom i propositionen antytts lösas genom att möjligheten till avbrott i huvudförhandling utsträcker till alla huvudförhandlingar, som sträcka sig över mer än en dag. För en sådan lösning tala även andra skäl av praktisk art. Särskilt då en huvudförhandling oförutsett förlänges kan det många gånger vara svårt att samla alla medverkande till just nästa dag, och även lokalsvårigheter kunna förekomma. En något större rörelsefrihet för domstolarna är därför önskvärd.

Emellertid synas de nu närmast aktuella lagändringarna icke böra fördröjas i avvaktan på lösningen av det här ovan berörda, relativt begränsade problemet, som måhända kräver viss ytterligare utredning. Vi får därför hemställa,

att riksdagen i anledning av förevarande proposition i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att riksdagen snarast måtte föreläggas förslag till sådan ändring av 1 kap. 15 § rättegångsbalken, att huvudförhandling vid allmän underrätt icke behöver hållas å lördag.

Stockholm den 5 mars 1962

Erik Alexanderson

Per-Olof Hanson